

נח זבולוני [“ידבר”] [א] השומרונים בשכם ובחולון 1973-1996

השומרונים מבקשים להבטיח זכויותיהם אחרי האוטונומיה

דבר - חדשות (עמד
2) - 04/01/1994

השומרונים מבקשים את התערבותה של וושינגטונו בהבטחת זכויותיהם עם התפתחויות בתהיליך המדיני.

העדת השומרונית בישראל מונה כ-600 איש, מחציתם מתגוררים בשכם ומחציתם השנייה בחולון.

בשל הסכם העקרונות עם אש"ר, החליטו ראשי העדה להיפגש עם גורמים מדיניים ולדרוש התchieבות לבטחנות ולשמירת זכויותיהם.

בעודה דורשים הבטחת הקשר למרכז חי הקהילה בהר-גריזים. לצורך זה יקימו הפעילים פגישה עם הצדדים הקשורים בהסכם ישראל-аш"ר.

השומרונים מבקשים

על תוכאות החייבות הראשונות של מסע המשלחת השומרונית מסר הדבר, כי בעזרת אנשי קשר ופעילים למען העניין השומרוני המקומיים שיחות מרכזיות ועקיבות עם סנטורים רב-השפעה בוושינגטון ועם פקידים בכירים במשרד החוץ האמריקאי. נסף להבטחה זו תוגש בקרב עצומה של אישים אמריקאים הקוראת לממשלה אורה"ב להפעיל את השפעתה על כל הצדדים במורה התקיכו (ישראל ואש"פ) להבטיח את זכויותיהם של

השומרונים. במקביל, פועל בישראל יועץ שר הדתות (תיק הדתות בידי ראש הממשלה ושר הבטחון יצחק רבין), ישראל ליפל המקיים פגישות עם ראשי המחלקות לשומרונים, נוצרים ומוסלמים במשרד הדתות, שמקומותיהם נמצאים באזורי הנזונים בחלוקת מדינית, להבטחת מעבר חופשי של בני דתות אלה בכל שלטונו מדינת ישראל.

עת לצרכים דתיים או חברתיים ממדינת ישראל ואליה. מכך מדיני שיחול באזורי שלא יהיו המדבר בעדה שומרונית המתוורת בשכם ומונה כ-270 נפש.

**סנטורים
הבטיחו
לשומרונים:
בכל הסכם
- עתידכם
МОבטחה**

דבר - חדשות (עמד
2) - 07/12/1993

סנטורים אמריקאים ופקידים בכירים בסטייט-דיפרטמנט בוושינגטון, הבטיחו למשלחת שומרונית מהארץ, כי בכל התפתחות לקרה הסכם השלום הסופי בין ממשלת ישראל לאש"ר יובטה עתידם של השומרונים - על כל מסר דבר הקהילה השומרונית בשכם ובחולון.

משחת הקהילה השומרונית בשכם ובחולון עשתה באורה"ב למען העניין השומרוני כדי להבטיח זכויותיהם הדתיות והחברתיות בכל מצב מדיני שיחול באזורי שלא יהיו בשלטון מדינת ישראל. מדובר בעדה שומרונית המתגוררת בשכם ומונה כ-270 נפש.

השומרונים בשכם ובחולון 1973-1996

←

השומרונים. תהלוכה זו של הצעירים עם השיפודים צועדת אל 6 התנורים הגדולים והעמוקים אשר במקום הヅח. המוסקים בעצים הヅח. המשך שנות רבות עד שהחום מגיע למקסימים. מכנים את הכבישים לתוך התנורים, מכסים אותם בעפר וטוב ובשיחים כדי שהחום ישמר, עד סמוך לחצות הלילה. לאחר צליה של 4 שעות פותחים את התנורים ומוציאים מהם את הכבישים ולקלם ברכבת את הכבישים ולקול ברכבת הכהן הגדל, ותוך אמרית תפילות שירוהסיפורי יציאת מצרים, שמים את מצרים, קערות הכבישים על גדלות וכל משפחה לוקחת את חלקה ואוכלת בחיפה על מוצאות ומרורים כמו שנאמר במקרה.

יום לפני הヅח פסח מסיימים השומרונים את אפיית המצות מקמה שנשמר למועד במשך חודשים. המצאה השומרונית היא כעוי "פיתה עיראקית", ביום הヅח נהגים השומרונים שלא לאכול חמץ או מצה בדומה ליהודים. לאחר שחיטת הכבישים רשאים השומרונים לאכול את מזונות על מצה בלבד. בחול המועד פוחמניים השומרונים

העתאי הלווי (74) אל מקום הヅח. הכהן הגדל ייתר כМОבו להזמנה, ויבוא בראש הפליה אל מקום הヅח, שם ממתינים לו כל בני הקהילה השומרונית משכט ובחולון, חלקם לבושים בגדים יוצאי מצרים בלבד.

בגיעו הכהן הגדל למקום הヅח, הוא עולה על אבן גדולה שבמרכזו מקום הヅח ומתחילה בקראה בפרש תיציאת מצרים (שמות פרק י"ב). אל המזבח מבאים 40 כבשים בני שנה שננקנו על ידי המשפחות.

הכהן הגדל

לפי אותן שיינטו על ידי הכהן הגדל, נשחטים כל 40 הכבישים על ידי שוחטים מומחים. לאחר השחיטה יימצא הדם של הכבישים אל יסוד המזבח, את שיער הכבישים ועורו מפשיטים בעורט מים רותחים. לאחר מכן מכון מכשירים אותם וממלחיהם אותם כשעתיים כדי שהדם יצא. את החלקים האסורים באכילה חוטכים ושורפים על המזבח. ואילו את החלקים המיועדים לבני הלוים (הכהנים) מבאים על שיפודי עץ ארוכים על ידי צעירים

להכנס למסכת השלום "עיר שומרוני", שביטה את עתידה המדיני של הקהילה השומרונית.

היום - הפסח של השומרונים

עכשו (עמוד 11) -
24/04/1994

טקס זבח הפסח של השומרונים יערך הערב בהר-גריזים בשכם. בטקס ישחטו 40 כבשים שבשרם ייצלה בתנורים מיוחדים. השנה מונה הקהילה השומרונית בישראל 569 נפשות. זבח הפסח נערך לאור פסיקת הבג"ץ להחיל גם עליהם את חוק השבות ובצל מתקפת החודדים על פסיקה זו.

טקס זבח הפסח של השומרונים, יערך הערב בהר-גריזים (קרית לאה) אשר בשכם, הヅח יערך בין העربים, כמו שכותב בתורה. סמוך לשעה זו בא קבוצה גדולה של נכבדי העדה השומרונית משכטומוחולון ואורחים רמי מעלה, להזמין את הכהן הגדל יוסף בן אב חסדה

השומרונים בשכם ובחולון 1996-1973

היא ב-3 שלבים:
קידושין, אירוסין ונישואין
(רק בשלב הראשון ניתן
להתירה ללא גירושין),
מרקורי הגירושין אצל
השומרונים נדירים.
הנפטרים נקברים בבית
העלמין בהר-גריזים,
ושומרוני חולון בקרית
שאל בחלוקת השומרונית
המיוחדת בתל-אביב.

אחד חמישה חמשי
תורה, תורה משה. 4.
מקום קדוש אחד – הר-
גריזים. השומרונים חוגגים
ארך ורך את חג הتورה.
שבעה מועדים מפסח עד
שמיני עצרת, שלא
כאותם היהודים הם
אין חוגגים פורים
וחנוכה.

כלומר הבאת ברכות
ה חג איש לרעהו. וכל
יוםים הם אופים מצות
ועורכיהם סעודות מצוה
משפחתיות בחורשות
הגadolות של קריית זהה.
למחות הפסק הם שבים
לבתיהם.

עם עתיק

השנה תעיב על העדה
השומרונית בארץ, בעת
הקרבת "זבח הפסח"
היום בהר-גריזים,
התקפה של החודים
על פסיקת הבג"ץ להחיל
את חוק השבות על
השומרונים. הפסיקה,
לדעת היהדות החרדית,
היא נגישה ביהדות
ישראל, מדרום סוריה,
עד צפון מצרים. גזרות
ורדייפות ופוגרומים
והמרות דת מאונס,

בדילו עם זה, עד
ל-146 נפש בשנת
1917. החל משנות
השלושים של המאה
העشرים חל מפנה
לטובה בתולדות
השומרונים. ב-1 לינואר
השנה מנתה הקהילה
השומרונית בארץ 569
נפשות, מהן 260 נשים,
309 גברים, מהם 242
נשואים 299 רווקים, 28
גירושים ואלמנטים.

כדי להיות שומרוני אין
צורך בהמרת הדת, אלא
יש לשמור על ארבעה
סימני הזהות הבאים:
יישוב ארץ ישראל מבלי
לעזבה לעולם;
השתתפות בקרבון הפסח
על הר-גריזים; שמירת
שבת כתבה וכלשונה
בתורה; שמירה קפנית
על חוקי הטומאה
והטהרה (nidah).

השומרונים מלים את
ילדיהם ביום השmini.
ילד וילדה המסיימים
קריאת תורה (חמשה
חומישי תורה) נחשבים
אלוהי ישראל. 2. נביא
אחד והוא משה בן
עמרם 3. כתוב קדוש

השומרונים מודרכים על
ידי ארבעה עיקרי אמונה
והם: 1. אל אחד,
אלוהי ישראל. 2. נביא
אחד והוא משה בן
עמרם 3. כתוב קדוש

הרפואה לשומרונים: אבוא לבקר בהר-גריזים ואממן את קורבן פסח

דבר - חדשות (עמוד
2) - 1994/06/10

השומרונים בשכם הזמינים
את יאשר רפואי לבקר
בהר-גריזים. רפואי
נענה להזמנה והבטיח
לשומרונים כי ישמור על
זכויותיהם, ויממן את
קורבן פסח שהשומרונים
עורכיהם בהר-גריזים.

משלחת של השומרונים
משכם יצאה לרבת עמו
כדי לנחם את המלך
חוסיין ואת הנסיך חסן
במאות המלכה האם זיין
א-שריף. חברי המשלחת

השומרונים בשכם ובחולון 1973-1996

שמערות הקבורה
במודיעין הנו מון התקופה
הרומית המאוחרת ומן
התקופה הביזנטית,
ולכן אין כמעט ספר
שאלה מערות אבותינו
הישראלים השומרונים,
שכפרים רבים שלהם
כיסו את עמק איילון
בתקופה זו".

ישראל. חבר המשלחת
פלג אלטיר הזמין את
ערפאת לבקר בהר-
גריזים. ערפאת קיבל את
ההזדמנות, והושיר כי הוא
מוכן לכנות את כל
הוצאות קורבן
פסח השומרוני מכיסו
הפרטי.

קיימו מרבת עמו שיחה
טלפונית עם תוניס,
mbiuto של אחד מראשי
אשר' פברbat עמו.
היומה לשיחה באה
מצד השומרונים, שרצו
לברר את עמדתו של
ערפאת כלפי עתידם
שליהם בשכם. השיחה
התבצעה בשעה 2.30
בלילה, והשתתפו בה
חברי המשלחת פלג
אלטיר, מזcur הקהילה
השומרונית בשכם,
ופנחס בן הכהן צדייק.

השומרונים: מערות הקבורה במודיעין – של אבותינו

השומרונים טוענים, כי
כבר לפני כמה שנים,
כאשר התגלו מערות
קבורה בסגנון זה של
מודיעין בכפר קדום
בשומרון, פנה אליהם
הרב יהודה שמידל, ראש
arteria קדישא, העומד
בראש המאבק נגד
האריכיאולוגים, וביקש
לבדק אפשרות שיתור
פעולה עימם במאבק על
מערות הקבורה.

בזהדנות זו הם
מבקשים מהרבנים
הראשיים לצאת בהכרזת
פיוס מצד היהדות כלפי
השומרונים, "כי כולנו
בנויDat משה".

דבר - חדשות (עמד
4) - 16/08/1994

עדת השומרונים בחולון
פנתה אל הרבניים
הראשיים לישראל, הרב
ישראל מאיר לאו והרב
אליהו בקשי-דורון,
בקשה שיפיסו בין
шибובם לשומרונים, כדי
שיכללו להאבק נגד
החויפות במודיעין.

בפנייה לרבניים הראשיים
נאמר, כי קרוב לוודאי
אשר קיבלו ממשר

השומרונים בקשרו
מערפאת להבטיח את
חופש התנועה בין
קהילותיהם בחולון
ובהר-גריזים; את עתיד
העובדים השומרונים
במשרדי הממשלה
ומוסדותיה בשכם;
וביצוע תוכניות פיתוח
בהר-גריזים. שהתעכבו
מפתח חוסר תקציב. הם
בקשו גם להגביל את
הבנייה ללא שומרונים
בהר-גריזים.

ערפאת הבטיח
לשומרונים כי יוכל
להמשיך להגיע לאזר
לא הפרסות, וכי
העובדים השומרונים לא
יקופחו. הוא אמר כי
3-2 שומרונים יעסקו
במשרד הנשיאותי שלו,
ומספר דומה יעסק
במושבה העליונה. כן
הבטיח להקציב להם
סקומים גדולים יותר
אשר קיבלו ממשר

השומרונים בשכם ובחולון 1973-1996

ביקורת בקהילה השומרונית על פגישות קבוצות מתוכה עם ערפאת

הAUTONOMY הפלשטיינית
למי מנהיגי הקהילה
השומרונית בקריות
לזה "הר-גריזים",
הקדושה לשומרוני כמו
ירושלים אצלנו, שנויות
בחלוקת בין שומרוני
שכם, העתדים לחיות
תחת שלטונה של
הרשות הפלסטינית של
יאסר ערפאת, לבין
שומרוני חולון אשר
במדינת ישראל.

הפגישה הראשונה בין
הממונה על החינוך
והתרבות באוטונומיה
הפלסטינית יאסר
עמאר לבין הכהן
הגדול השומרוני יוסף
אב חסדה העבתאי
ומנהל משרד החינוך
בשם זהראן חסונה,
נערכה בביתו של
הכהן הגדל שעיל הר-
גריזים. את פניו
האורחים קידמו סגן
הכהן הגדל לוי בן
אビישע, מזכיר
הקהילה השומרונית
בשם ובקריות לאזה
פלג אלטיר ונכבד
העדה.

יאסר עמאר, לאחר
שביקש את ברכת
הכהן הגדל, שאל
אותו במה הוא יכול
לשרת אותו: האם הוא
זוקק לשירות כלשהו?
לכבוד יהיה לו לשרת

הפקדים
הקבוצות
לעה כתם
להבטיח
קיום
ההבטחות.

הביקורת של חלק
מחברי הקהילה על
היוצאים היא כי
מניעיהם אישיים -
לשפר עמדות לעתיד
נוח שינוי המצב
המדיני. ההבטחות
שנתנו ערפאת לאلطיר
צריכות להתקיים בבוא
העת, כאשר ערפאת
יגיע לשכם, אך יש
עתה להפסיק מיד את
הmirוץ המגוחך לעזה
ולשמור על המשך אי-
המעורבות של הקהילה
השווימרניאת שבי-
ההתקשרות וויתר
הפוליטיות. מעורבות
תגרום, לדבריהם, נזק
לקהילה.

דבר - חדשות (עמ' 3)
21/09/1994 הקהילה השומרונית
בארכז מפולגת בשל
פגישות של קבוצות
מתוכה עם יאסר
ערפאת בעזה, בניגוד
לעמדת ראש בית
הכהונה השומרוני
ונציגי הקהילה
הנבחרים. מטרת
הפגישות היא לשם
מהן תוכניותיו של
ערפאת לגביו
השומרונים כאשר שכם
תהיה תחת שלטונו.

חינוך وترבות בשומרון

מה בירושלים (עמ' 11)
20/10/1994 - התבטא
גריזים, כיבוי שבחה-
ערפאת כי ישמור על
האינטרסים של
הקהילה, יגדיל את
תקציבה וכן את מספר

לפני בחצי שנה,
בשיחת מתוניס לירדו
שקיים ערפאת עם פלג
אלטיר, מזכיר הקהילה
השומרונית בשכם
ובקרית לאזה שבהר-
גריזים, התבטא
ערפאת כי ישמור על
האינטרסים של
הקהילה, יגדיל את
תקציבה וכן את מספר

השומרונים בשם ובחולון 1973-1996

ישובים שומרוניים הרומיות ובתקופות והביזנטית. הממצאים התקבלו בקורות רוח בקהיליה השומרונית בחולון ובשכם, כהוכחה לתפוצתם בעבר של היישובים השומרוניים בכל חלקי הארץ. שרידי היישובים הtagלו באיזוריהם באפולוניה, בגלילות, בחירבת אל אורה, בתל ברוד, בחירבת אל חצרה, בתל כסילה שברמת אביב, וברחוב הגולן בצפון"א.

בג' ליל ליד הרצליה, הוא הגליל אשר על חור הים, נמצאו שתי טבעות עלייה חרוטות כתובות בכתב שומרוני.

בחירבת סביה ליד כפר סבא, נחפר מבנה קבורה מהתקופה הרומית-ביזנטית, כולל חדר מרכזי, שקטות ונרות שמן שנמצאו במקום, והעידו על אופיו השומרוני. המבנה הוקם ע"י משפחה אמידה. האתר היה בשימוש משך 300 שנה, ונראה שנשדד ונפגע במהלך מרידות השומרונים בביזנטיון במאות ה-5 וה-6. כשהיה צורך לפניות שוקת קבורה עבר נפטר חדש, היו מלקטים את העצמות שבה לטור קנקו חרס. קבורה בקנקו חרס ידועה מתקופות אלו בארץ

הדגישו, כי נדרשו להראות יותר זkipot קומה בהתבטאותיהם בפיגישות הבאות.

אותו ... הכהן הגדול גולל לפני האורה את מצב הקהילה השומרונית והמציר סקר את בעיות החינוך.

ממצאים ארכיאולוגיים חדשים

**קהילות
שומרניות
מהתקופה
הרומית
שרידי יישובים
מהתקופה
הרומית
והביזנטית
התגלו ליד
הרצליה וכפר-
סבא; מעדים
על קירבה
مفטיעה של
השומרונים
ליוזות**

דבר - חדשות (עמוד 4) - 07/02/1995

ממצאים ארכיאולוגיים שנתגלו בחפירות ליד הרצליה וכפר סבא, קיימים של מאשרים

יאסר עמאר חילק בו במקום, ובודד רחבה, מינויים שונים לשומרונים. אחד מהם לצעריה השומרונית אשר מאז סיימה את חוק לימודיה לא מצאה תעסוקה. הוא מינה אותה לשמש מורה לאנגלית בבית הספר בקריית לויה, וגם נענה לבקשה והוסיף כיתה לימוד שביעית לשש היכרות שבבית הספר. וכן הבטיח לבדוק את דירוג שכר המורים, שלפי טענת השומרונים הוא נמור, והצהיר שהמגמה הכללית שלו היא להביא לידי שינוי דידי משמעתי בכל מערכת שכר המורים בהודה ושומרון.

שומרוני חולון, שכמה מהם מזוהים עם ה"ליקוד", מתהוו ביקורת על ההתבאות וההתבשות, לדברים, של השומרונים משכם בפני יאסר עמאר. הם

השומרוניים בשכם ובחולון 1973-1996

←

פורסם ב- א.ב. בטאון השומרוניים היוצא לאור בחולון (את הבול קיבל ד"ר צבי מלאכי, מנהל "מכון הברמן" למחקרים בספרות בנושאי יהדות).

הסיפור השומרוני הטוב מופיע בברית החדשה, בספר לוקאס פרק 10, פסוקים 25-37 ושם נאמר:

"והנה אחד מבני התורה קם לנסותו (את ישו) ويאמר, מורה מה עשה ואירש חי עולם. ויאמר אליו מה כתוב בתורה ואין אתה קורא. ויעל ויאמר, ואהבת את השם אלקיך בכל לבך ובכל נפשך ובכל מادر ובכל מדע ואת רعي כmor. ויאמר אליו כן השיבות, עשה זאת וחיה. והוא חפץ להצדך ויאמר אל ישוע וכי הוא רعي. ויעל ישוע ויאמר, איש אחד ירד מירושלים ליריחו ונפל בידי שודדים והם הפשיטו его וgem פצעתו ויעזבו אותו בין חיים למות וילכו. ויקר המקרה כי ירד כהן אחד בדרך ההוא וירא אותו ויעבור מעליו. וכן גם איש לוי פגע במקומ יגש וירא אותו ויעבור מעליו. ואיש שומרוני הילך בדרך ויבא עליו וירא אותו ויהמו רחמייו יגש אליו ויחשוב את פצעיו ויסוכם בשמו ויין ויעלהו על בהמתו

בשלמות רק לאחרונה, בקובץ האחרון של "עתיקות", משנת תשנ"ה.

קבורה קדומים בת"א ובחוקוק שבצפון הארץ.

יצחק מגן, קמ"ט הארכיאולוגיה היהודית ושומרון, אמר כי החפירות הארכיאולוגיות בהר-גריזים ובשומרון נערו עפר מעל שורשיה של התרבות והדת השומרונית, והשפכו לעיני כל דמיון וקייבת מפתיעים, לעיתים אף מדהימים, ליוזם הדתות ולתרבות. השומרונים דמו ליהודים לא רק באמונות הדתית, אלא גם בתרבותם החומרית.

עובדות אלה צריכות, לדבריו, לעמד מול עיניהם של קובי הימנויות בבואם להafil גורלות על עתידה של הקהילה השומרונית בשכם ובהר-גריזים. יצחק מגן קבע כי השומרונים הם בשם מבשרו של העם היהודי, שר ההיסטוריה קבע בחילטה פיזעה להפרדים ממוני.

החפירות התנהלו ב-1972 ע"י איתן אילון וחנניה זלצר, תחת פיקוחם הארכיאולוגים רם גופנא ומנסה ברוש. הממצא מג'ליל נחשף במהלך חפירה בשנת 1990. ממצאי הטבעות פורסמו ע"י הארכיאולוג ד"ר רוני רייך. הממצאים פורסמו

השומרוני הטוב

בולים (עמוד 6) -
1995/03/03

נח זבולוני מירושלים מביאcano סיפור יפה, כפי שמצוין ביטוי בبول דואר הותיקאן שהופיע ב- 1963 בשם "השומרוני הטוב".

השומרוניים בישראל רואים בبول זה מעין התפישות בין הנצרות לבין השומרונות, כאמור כבר ב- 1963. השומרונות סבלה בתקופה הביזנטית מרדייפות קשה של הנצרות. באותה תקופה המירו רבים מוהשומרוניים את דתם, אך למראית עיו בלבד. הפיטון השומרוני עמרם דרה (אמצע המאה ה- 14) קילל אותם באמרו: "ארור עברי דשבק אימנותה" (ארור העברי העוזב את אמונה הצדיקים).

הبول "השומרוני הטוב"

השומרונים מקימים ישיבה בחולון

דבר - חדשות (עמוד
10/03/1995 - (4

השומרוניים מקימים ישיבה בחולון על מנת להכשיר קדר של כהנים (רבנים בלשונם), שוחטים, מוהלי סעודה. טרם הוחלט אם הישיבה תהיה ישיבת הסדר, תיקונית או גבואה.

שחר יושע, מזכיר הקהילה השומרונית בחולון, הגיע לוועדת המשרד לענייני דתות במשרד הדתות, שהוקמה לאחרונה לצורך הרחבת הטיפול בדרישות הקהילות הקרהיות והשומרניות בחולון ובהר-גריזים, תזכיר בו דרש להגדיל פי 10 את ההקצבה השנתית לשומרונים, המסתכמת כיום ב-50 אלף ש"ח.

יהושע מבקש הגדלת התקציב לצורך הקמת בית כניסה נוסף שומרוני בחולון, חדר שחיטה, מקווה ציבור, וכן להפעלת היישבה החדשה.

בחולון. מינימום מילויים
ההכתרות נערכו לפני
כמה שנים על-ידי
הארציאולוגים סאלר
ובגטי האמריקאי
האיטלקי מטעם המכון
הפרנציסקני לחקר
המקרא בירושלים וכהכתות
והכתבת פוננה רק
באחרונה.

בבחפירות נחשפו שרידי
כנסיות ומנזירים נוצריים
מהמאה הרביעית ועד
סוף המאה ה-13,
ביןיהם רצפות פסיפס
נפלאות ביופין ושברי
כתובות שומרניות
הדוומות לכתובות שנתגלו
בבחפירות שערכ
הארכייאולוג יצחק מגן
בהר-גריזים שבשםם.

בסוף שנות ה-60 נתגלו
במקום חרסים מן
התקופה הישראלית
הקדומה, וכך ניתן
לראות את קו
התפתחות הרציף של
היישוב בהר נבו החל
מתקופה זו.

הר נבו נמצא 10 ק"מ
מצפון לkaza העליון של
ים המלח וב-9 ק"מ
צפונית מערבית למידבא
הקדומה במלכת ירדן,
שם בולעת הפסגה
בגובה של 802 מטר
על פני הים אשר אליה
עליה משה ובניו הגיעו
את הארץ המובטחת.

ויליכהו אל המלוון
ויכלכלחו. ולמהורת
בנסעו הוציא שני דינרים
ויתנם לבעל המלוון
ויאמר כלכל אותו ואת
אשר תוסיף עד להוציא
עליו אני בשובי אשולםנו
לך.
ועתה מי מלאה השלושה
יהי בעניך הרע לנופל
בידי השודדים. ויאמר
העשה עמו את החסד
ויאמר אליו ישוע לך
ושעה כן גם אתה".

**פוענחה
כתבת עם
פסוקים
מספר
דברים
שהתגלה
בחפירות
בהר נבו**

בחפירות הארכיאולוגיות שנערכו בהר נבו אשר בעבר הירדן המזרחי, שם עלה משה רבנו לפניו מותו, נתגלתה כתובות המכילה פסוקים מספר דברים בפרשה העוסקת במותו של משה - מוסר ביטאון א.ב., השומרונים היוצאים לאור

השומרונים בשכם ובחולון 1996-1973

→

בראשית כה
בשם השומרוני
הכנסת מבית
התורה שוד ספרי
בחקירת לפטוח
הורה הורה הורה

דבר - חדשות (עמוד
31/03/1995 - (5

ישאסר על רשות התערבות
בѧופן רשמי בשוד שני
ספריו תורה שומרוניים
עתיקי יומין מבית
הכנסת השומרונייבשכם
והזמין את ראש עיריית
שכם לבוא באופן דחוף
לעהה כדי למצוא את
מבצעי הפשע ולגנותם.

לפני שבוע נפרץ ארון הקודש בבית הכנסת השומרוני בשכם ושני ספרי תורה בני יותר מ-800 שנה נגנוו וארון קודש, שהוא בן

ולקדים שותפות לימים
יבאו, וככלו הערכה
לדרך שבו שמרו על
קיומם הפיסי והרוחני
חרף אויבים וمتנכלים
לهم. יօ"ר הכנסת שבח
ווייס גם הוא שיגר מכתב
ברכה ואיחולים. ברכו,
ראש העיר חולון, מוטי
שווין, מלא מקוםו
משה רינט, ראש המנהל
האזורית-אלוף גדי
זהר, שולמית כצנלסון
מנהל אולפן עקיבא
המכונה "אחות הקהילה
השומרונית", פרופ' דב
ויהאניברסיטה העברית,
נת שבע בונה-תמייר
אוניברסיטה בתל-
אביב), ישראל ליפל יועץ
אשר הממשלה לענייני
התות, הנשיא לשעבר
זויים הרצוג ומצ'ל
గודת אליצור של
نمפ"ל זאב ברוורמן,
ליו מסונפת קבוצת
דור סל השומרונית
לייצור חי בחולון.

ו ברכו עורך
א.ב." בנימים
פתח בן רצון א'
מנחה רונית
תקה את
הנחיה מקצועית,
תכנית העשירה ו
ומר השומרונית.

כולן יפות?

מה בירושלים (עמד
13/03/1995 - 11)

"מה, כל הבנות השומרניות יפות הן"? הייתה השאלה הראשונה של נשיא מדינת ישראל [עזר ויצמן - א.ז], בקבלת הפנים שהנשיא הגיע לערב החוצה לקהילה השומרונית בישראל לציון מלאת 25 שנים לעיתון א.ב. ביתאון השומרונים בחולון.

את הנשיא קדמו את בת שבע בונה-תמייר פניו עורכי העיתון (אוניברסיטה בתל-אביב), ישראל ליפל יועץ בניים צדקה ופתח הונצחון רצון צדקה ושתי דילות יפהפיות בשמה כהן דתוֹת, הנשיא לשעבר חיים הרצל ומצ'יל ויפא/or צדקה. לאחר מכון התקבל ע"י הכהן הגדול של השומרונים, אליו מסונפת קבוצת יוסף בן אב-חסדא כדור סל השומרונית העברתאי.

טקס ההצדעה נערך בחולון. ראש הממשלה יצחק רבין שיגר מכתב ברוכה. נבצ'ר ממנו להשתתף בטקס בשל נסיעתו לרבת עמו. בברכתו הוא מבטיח לשוברונים

השומרונים בשכם ובחולון 1973-1996

←

הסכם השלום עם הערבים, בקרבת בכיריהם במושד החוץ האמריקאי, הקונגרס והסנאט בוושינגטון.

שליחות היהיתה בברכת הכהן הגדול השומרוני יוסף בן אב-חסדה העבתאי ("העבתאי") היה המתרגם בבתי הכנסת השומרוניים – י.ש.צ] ומזכיר הקהילה השומרונית בשכם וקרית לאהה (הר-גריזים), על מנת להביא להכרה בשומרוניים כחלק בלתי נפרד מון תהליך המדיני והסכם השלום עם הפלסטינים.

בנימים צדקה חרש את ניו-יורק, פילדלפיה וושינגטון, המגמה הייתה להשיג מחויבויות אמריקאיות לעיבוד ה"סעיפים השומרוניים" שהעמידו השומרוניים על שני הצדדים השומרוניים בהסכם השלום. והם: מעבר חופשי דו-צדדי בין שומרוניים שכם וקרית-lahah לבין שומרוני מדינת ישראל, בכל מצב מדיני חדש באותו התנאים השוררים מאז יוני 1967; אי פגיעה כלכלית בשומרוניים הגרים בשכם ובקרית לאהה בכל מצב מדיני חדש; הבטחת עתידה הקיומי של הקהילה השומרונית, על ידי הרחבת שטחי המחיה שלא בהר-גריזים

גם השומרונים עשויים לוביניג באלה"ב

מה בירושלים (עמדת 11) - 09/04/1995

כ-500 שנה, נזוק קשה.

כאשר נודע לרופאת על הפריצה הוא נתן הוראה לפתו בחקירה נמרצת עם כל הגורמים, בשיתוף עם גורמי הביטחון הישראלים, לגילוי הפורצים. כמו-כן הוא הזמין את ראש עיריית שכם, ראש אלשקה, ואת שני ראשי הקהילה השומרונית בשכם, אלעזר בן צדקה ופלג אלטיר, לבוא לעזה.

1. בנימים צדקה חזר בעת מסבב פגישות בארץות הברית שדנו בעתידם של השומרוניים לאור הסכמי השלום עם הפלסטינים.

רופאת גינה את מבצעי הפשע ובקש מראש העיר לעזר בגילויים ולפנות את השומרוניים על הנזק שנגרם לבית הכנסת ולארון הקודש. ראש העיר הכריז על מתן פרס של 10 אלפי דולר למי שיביא לגילוי השודדים.

בנימים צדקה מעורכי "א.ב.", בטאון השומרוניים היוצא לאור בחולון וממנהלי המכון ללימוד שומרונות, שחזר ביוםים אלה משליחות מדינית בארץות הברית, על מנת לעשות נפשות למען השומרוניים בקרוב אישי ציבור ופוליטיאים אמריקאים לטובות עתידם של השומרוניים, מסר, כי חלה תזואה ניכרת בבעית השומרוניים בסגרת ההפריצה. השומרוניים פנו אל הציבור הישראלי לשיער בגילוי מבצעי הפשע.

גם ראש העדה הנוצרית בשכם גינה את הפשע. השומרוניים פנו אל הציבור הישראלי לשיער בגילוי מבצעי הפשע.

השומרונים בעם ובחולון 1973-1996

←

והסכם האוטונומיה עם הפלשתינים, שקיימים כי רבים יבואו אל הטקס ויתכנן כי יאסר ערפאת עם פמליה שלו יכבדו את השומרונים בנוכחות בזבח פסח כפי שפורסם ב "דברי" (31 ממרץ 95). יאסר ערפאת התענינו באופן רשמי בגיןבת ספרי התורה והבטיח את עזרתו בגילוי הפושעים.

תושבי שכם רובם גרים בקריות לוזה (הר-גריזים) והיתר אשר בשכם כבר עלו לקריות לאה לפני כחודש ולקראת הפסח לא נותרה נפש חייה בשכם (שומרונית) והפורצים פרעו באין מפריע במשך הלילה בפריצת ארון הקודש. רק לאחרת נודע על השוד, השומרונים מהולו עולים מספר ימים לפני החג לקרית לוזה.

14 ימי שמורת

ימים ספריים לפני חג הפסח השומרוני ציינו השומרונים בתפילה מיוחדת את ראש השנה כלומר: החודש הראשון לחודש השנה כפי שקבע המקרא בשמות י"ב: "החודש הזה לכם ראש

לפני שאנו נשבע מסובין בלילה הסדר.

והתפתחותה הנרחבה בדרכים חוקיות.

בפגישות שקיים בנייניםצדקה עם אישים בכיריהם ומדינאים בוושינגטון הוגש להם חומר רקו והסבירה בכתב על כל הנושאים הנוגעים לנקודות אלו. לפי ההתרומות של הצדקה ישנה התקדמות ניכרת בהבנת מוצבם העדין של השומרונים של שכם. בוושינגטון, אומר הצדקה, קיימת חוסר מודעות מרובה לחלקם של השומרונים בתהילך השלום.

הפגישות התנהלו באמצעות אנשי קשר יידי שומרונים בארץ הרברית, המסייעים בהתנדבות מלאהקדם את ענייני השומרונים בשכם וקרית לוזה.

זבח הפסח של השומרונים

מה בירושלים (עמד 11) - 10/04/1995

כ"י גם לפני 13 שנה העיבה על העדה השומרונית ביום חג הפסח פטירתו של הכהן הגדול אשר בן מצליח. אירועים אלה מעיבים על העדה השומרונית ועל טקס זבח הפסח, שהנו האירוע המרכזי והגדול של העדה השומרונית הפסח השרים אוחים בתפילה רבים. במיוחד ביום ישבנה התעניתות גדולה השנה בזבח פסח מהשינוי המתרחש ביום אלה באויראה המדינית בשכם, לאור תהילך השלום

טקס זבח הפסח של השומרונים בקרית לוזה (הר-גריזים) אשר בשכם, יערן השנה ב-13 באפריל, יממה

השומרונים בשכם ובחולון 1973-1996

←

אוכלים בחיפזון

אל המזבח יובאו 40 הכהנים התמימים בני השנה, בהנתן האות ע"י הכהן הגדול נשחטים כל הכהנים בידישוחטים מומחים ודמן ייאסר אל יסוד המזבח. את שיער הכהנים ועורו פושטים בעורת מים רותחים שהוכנו בעוד מועד בחבויות גדולות בסמור למקום הזבח. בשלב זה מנקים וממשיכים את הכהנים וממליחים אותם כשעתיים כדי שהדם ייצא, את החלקים האסוריים לאכילה חותכים ושורפים, באש המזבח. ואת החלקים המזבח המזבחים לאכילה לבני הלוים (הכהנים) צעירים משחילים השומרונים על שיפודי עז גבוים איש איש על שיפדו, ויכניס אותם להיצלות באש התנורים הגדולים, ששה במספר, המוסקים בגזרי עצים מצרים - שעוטות רבות, ואחר כך מכסים את התנורים בעפר רטוב ובשחיים כדי שהחומר ישמר עד סמוך לחצות הלילה.

לאחר צליה של ארבע שעות והבשר צלי וראוי לאכילה. רותחים את

תצרוך אותה משפחה למשפחה אחרת, ויחולק במחיר השה בכתב באotta פרשת הזבח (שםות י"ב) "ואם ימעט הבית מהיות משה ולקח הוא ושכנו הקרוב אל ביתו במכסת נפשות איש לפি אכלו תכסו על השה". כל משפחה מגיעה על הכבש כדי שיישמר ללא מתום קבוצה גדולה של שומרוני שחם וחולוועבה נכבד העדה ואורחיםם רמי מעלה אל בית הכהן הגדל יוסף בן אב-חסדאה העבatoi הלווי, ותזמןו אל מקום הזבח. הכהן הגדל נער להזמנה ויבוא בראש הפלמלה אל רחבת הזבח, שם ימתינו לו כל בני הקהיל השומרונית של שחם וחולון המונה השנה 572 נפש, חלקם יהיו לבושים בלבוש יוצאי מצרים - מקלות בידייהם וחגורות במתניהם כמו שכחוב במקרה בהגיעו הכהן הגדל לרחבת הזבח, הוא יעלה על אבו גדולה ויפתח בקריאת פרשת יציאת מצרים (שםות י"ב).

החדשים הראשונים לכמם לחדי השנה, דברו אל כל עדת ישראל לאמר, בעשור לחודש הזה ויקחו להם איש שה לבית אבות שה לבית בתפילה ראש השנה ברכו השומרונים איש את רעהו בברכת "שנה טובה וכל שנה ואתם שלומים" ועד באותו הערב התחלו בספרות 14 ימי המשמרת של הכהנים המייעדים להקרבה כפי שנאמר במקרא שם "והיה לכם למשמרת עד ארבעה עשר יום לחודש הזה ושהתו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים".

במהלך 14 ימי המשמרת מתכנסים השומרונים בבית הכנסת השומרוני לתפילה מיוחדת המדוברת במאורעות שעברו על בני ישראל באותו שבועיים אחרים שלפני יציאתם ביד חזקה ובאזור נתניה מצרים.

40 כבשים מכינים השומרונים לזכח הפסח, בעשור לחודש איש שה לבית אבות, שה לבית כאמור ואם מועט מספר בני המשפחה מכדי אכילת כבש שלם,

השומרונים בשכם ובחולון 1996-1973

ישראל; נביא אחד – משה בן-עמרם; כתב קדוש אחד – חמישה חומשי תורה, תורה משה; ומקום קדוש אחד – הר-גריזים. על ארבעה עיקרים אלה נספהת אמונה ב "תהוב" בן יוסף נביא כמשה, ויופיע, בדומה למשיח, באחריות הימים.

בלי פורים וחנוכה

השומרונים חוגגים את חגיגי התורה בלבד – שבעה מועדים מפסיק ועד שמנני עצרת. שלא באהיהם היהודים הם אינם חוגגים את פורים וחנוכה.

כדי להיות שומרוני אין
צורך בהמרת הדת, אלא
בקיום הכללים האלה:
ישוב ארץ ישראל, ואיסור
על עזיבתה לעולם;
נטילת חלק בקרבו פסח
על הר-גריזים; שמירת
השבת בכתבה וכלשונה
בתורה; (בלי לתת
פירושים, השומרונים לא
מדליקים אש בשבת,
היו יושבים בחושך ובערב
השבת מוצאים את
השתקר של המקרו.
ובמקרה שלא עשו זאת
היו משליכים את האוכל
לכלבים). שמירה
קדנית על חוקי

לאזה, למחמת הפסח
הם שבים לבתיהם,
אליה לחולון ולאלה
לשכם.

שריד עתיק

כינואר תחילת השנה
חייה מספר השומרונים
בארץ 572 נפשות מהן
261 נשים, 311 גברים,
מהם 238 נשואים, 304
ווקים, 30 גירושים,
אלמנים.

ששה התנורים ומוציאים מהם את הבשר לccoli ברכת הכהן הגדול ותור אמרית תפילה, שירה אסמרה וסיפוריו יציאת מצרים, שמים את הבשר על קערות גדולות וככל משפחה לוקחת את חלקה ואוכלת בחפazon עם מצה ומרור, כמו שנאמר במקרא, וכל הנוטר ממנו יוחזר אל המזבח ויישרף עד הבוקר.

יום לפני הזבח מסיימים השומרונים את אפיית המזות מקמה שנשמר לצורך זה במשר חדשים (מצה שMOVEDה), המזח השומרונית היא מעין "פיתה עיראקית". ביום הזבח עצמו נזהרים השומרונים מאכילת חמץ או מצה. דומה ליהודים. ו록 לאחר שחיטת הכבאים הם רשאים להביא דבר מאכל אל פיהם, כלומר על מצה בלבד. בחול המועד פסח מקיימים השומרונים את מצווה ה"חיגוג" היא הבאה ברוכות החג איש לרעהו, ומדי יומיים הם אופים מצות ועורכים "פיקניקים" כלומר: סעודות מצווה משפחתיות בחורשות הגדלות אשר בקריות ארבעה הם עיקרי אמונותם של השומרונים: אל אחד – אלהי יושבנה משליכים את האוכל והוא מושבם (לכלבים). שמירה חוקי קפדיות על השומרונים רואים את עצם שריד לעם עתיק יומיו, חלק מלכות ישראל הקדומה, אשר במאות ה-14 וה-15 לספירה, מנתה כמיליון ומאתים אלף נפש. הם ישבו בערים ובכפרים רבים בארץ ישראל מדרום سوريا ועד צפון מצרים. גזרות ורדיפות והמרות דת מאונס, הiculo וدلלו את שורות העם זהה, ובשנת 1919 מנתה רק 146 נפשות, בשנת ה-30 למאה הנוכחית החל מפנה לטובה בתולדות השומרונים, ומאז ניכרת בה התפתחות והתרחבות אمنם אטיות ומונונה.

השומרונים בשם ובחולון 1973-1996

←

ארון מ-800 שנה. שגilio נאמד ביותר מ-500 שנה, נחבל. הגניבה העיבה על חגיגות קורבן האב. הכהן הגדול השומרוני, יוסף בן אב חיסדה, קילל בפתח החגיגות את הגנבים ב"ארור" ואמר: "ארור יהיה מי שעורב בגניבת ספרי התורה שלנו".

הועלה חשד כי הגניבה נעשתה לפי הזמנת אספנים, ככל הנראה מהויל, לאחר שבירת ארון הקודש עשויה להעיד על רצונם של הגנבים להקל על העברת ספרי התורה מישראל. לאור זאת הינו הצביעו לחשד. לאור זאת מישראלי. נכבי שכם יישראל. נכבי שכם אמרו כי יד התושבים הערבים בשכם לא הייתה במעלה.

יאסר ערפאת התיערכ איישית, והצעיר את עזותו לגילוי הגנבים.

נח צבולוני

ニックת התעניניות בטקס זבח הפסחוכפי שמוסרים Taboa משלחת גדולה מעזה ויתכן שגם יאסר ערפאת יבוא בראש הפלמיה.

השומרונים מלים את מעזה ויתכן שגם יאסר ערפאת יבוא בראש הפלמיה. וילדה המסיימים את קריאת התורה, נחשבים ל"חותמי תורה" (בדומה לבן מצווה שלנו). ההתקשרות בין בני הזוג השומרונים, נעשית בשלושה שלבים:

קידושין. (רוק Airosionishoan). בשלב הראשון ניתן להתרה ללא גט). מקרי הגירושין אצל השומרונים הם נדים ביותר, את מתיהם קוברים השומרונים בשכם בבית העלמי שלם בהר-גריזים ואילו מתי חולון קוברים בחלוקת המיחודה אשר בבית הקברות בקרית שאול.

האינטרפול התבקש לסייע באיתור ספרי-תורה שומרוניים

דבר - חדשות (עמוד 16) - 15/05/1995

האינטרפול התיערכ בחקירה לגילוי ספרי התורה השומרוניים. השתתפו ראש המינהל הספרים העתיקים שנגבו האזרחי בשכם סג"א שמunion בראל וקצין המטה לענייני דתות שמואל המבורגר, ונציגי הקהיל השומרונית משכם וחולון. במשך החג יוגברו סיורי האבטחה כשלו השומרונים להר-בהר, במשך כל שעوت גריזים לחג הקורבן שנגבו מארון ספרי הקודש שני היממה. גם בחוגי ספרי תורתה הבנוי יותר

בישיבת ההכנה שנערכה לקרה טקס הזבח השתתפו ראש המינהל הספרים העתיקים שנגבו מבית הכנסת השומרוני בשכם. חקירת משטרת ישראל לא העלה דבר.

כךvor לפני חדשים, כשלו השומרונים להר-בהר, במשך כל שעות גריזים לחג הקורבן שנגבו מארון ספרי הקודש שני היממה. גם בחוגי ספרי תורתה הבנוי יותר